

DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Rady szkolnej krajowej w Galicyi.

Redagowany w c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Wydany dnia 25. listopada 1903.

R o z p o r z ą d z e n i e

JE. Pana Ministra Wyznań i Oświaty z dnia 3. października 1901, L. 27.915, zawierające przepisy o odbywaniu egzaminów dojrzałości w liceach żeńskich.

§. 1.

Egzamin dojrzałości jest zakończeniem całej nauki w liceach żeńskich i ma za zadanie wykazać, czy abiturientki uzyskały zawodowe i ogólne wykształcenie, które odpowiada celowi sześcioklasowych liceów żeńskich.

§. 2.

Tylko te licea żeńskie uprawnione są do odbywania egzaminów dojrzałości, które posiadają prawo publiczności i którym Pan Minister Wyznań i Oświaty prawo odbywania egzaminów dojrzałości osobno i wyraźnie nadał.

§. 3.

Egzamina dojrzałości odbywają się z końcem każdego roku szkolnego pod przewodnictwem c. k. krajowego inspektora szkół lub jego zastępcy.

§. 4.

Uczennice najwyższej klasy liceum żeńskiego, zamierzające składać egzamin dojrzałości, winny zgłosić się przynajmniej na dwa miesiące

przed końcem półroczu u dyrektora, względnie dyrektorki zakładu i wnieść w tym celu osobne podanie bez stempla. Do podania ma być dołączony wykaz odbytych studyów. Podanie ma być zaopatrzone podpisem ojca względnie opiekuna abiturientki.

Nauczyciele (nauczycielki) zajęci w klasie najwyższej, zastanawiają się na konferencyi w tym celu zwołanej nad tem, czy uczennice zgłaszające się do egzaminu mają tyle wiadomości i rozwinięcia umysłowego, by można z wszelkiem prawdopodobieństwem oczekiwać udzielenia im świadectwa dojrzałości. Tym uczennicom, co do których zachodzą w tym względzie uzasadnione wątpliwości, ma dyrektor (dyrektorka) odradzić przystąpienia do egzaminu i przesłać tę radę z motywami rodzicom uczennic lub ich zastępcom.

Uczennice, które z końcem roku szkolnego otrzymały świadectwo drugiego lub trzeciego stopnia, nie mogą być dopuszczone do egzaminu dojrzałości przed upływem jednego roku szkolnego.

Wyjątkowo mogą być dopuszczone do egzaminu dojrzałości także uczennice prywatne, jeżeli ukończyły rok 17 życia, wykazały się świadectwem moralności i takimi studyami, że można będzie przypuścić, iż osiągnęły wymagane w liceach żeńskich wykształcenie.

§. 5.

Egzamin dojrzałości obejmuje dwie części: piśmienną i ustną.

§. 6.

Egzamin piśmienny ma odbyć się przynajmniej na trzy tygodnie przed zakończeniem roku szkolnego.

Terminy odbywania egzaminów dojrzałości przed lub po końcu roku szkolnego oznacza Rada szkolna krajowa.

§. 7.

Egzamin piśmienny obejmuje następujące prace klauzuruowe:

- a) Wypracowanie z języka wykładowego;
- b) wolne wypracowanie (opowiadanie, opis) z zakresu pojęć przystępnych uczennicom w języku niemieckim;
- c) wolne wypracowanie z zakresu pojęć przystępnych uczennicom w języku francuskim lub przekład z języka wykładowego na język francuski;
- d) ewentualnie przekład z drugiego języka krajowego na język wykładowy, ewentualnie wolne wypracowanie w drugim języku krajowym;

e) 4 zagadnienia z geometrii i arytmetyki;

f) zadanie rysunkowe (dla eksternistek).

Dla pracy klauzurowej pod a) i f) oznacza się czas pracy na 5 godzin, dla prac pod b), c) i e) po 4 godziny, dla pracy pod d) 3 godziny.

Czasu użytego na dyktowanie nie wlicza się do wyznaczonego czasu pracy. Czasu wyznaczonego na wykonanie jednej pracy nie wolno przerywać żadną pauzą.

§. 8.

Temat do wypracowania piśmiennego z języka wykładowego tak winien być dobrany, żeby leżał w zakresie pojęć abiturjentek i odpowiadał poziomowi wykształcenia, jaki w ogóle przy egzaminie wykazać mają, nie ma to jednak być temat ten sam ani zbliżony do tych tematów, jakie już w nauce szkolnej bywały opracowane.

Ustępy do tłumaczenia wybierać należy z autorów trudniejszych, znanych z lektury szkolnej. nie mogą to jednak być ustępy już czytane w szkole. Zagadnienia z matematyki mają być tak dobrane, aby nie wymagały pamięciowego przyswojenia i użycia działów nauki i konstrukcyi mniej ważnych, ale pewnej wprawy w użyciu najgłówniejszych prawideł w ich związku i zastosowaniu do ogólnych praktycznych wypadków.

Zadaniami z rysunków mają być: 1. rysunek podług przedmiotów plastycznych (modele gipsowe, sprzęty, martwa natura): 2. szkic prostego kształtu zdobniczego jako projekt dekoracyi zastosowanej do danego celu i miejsca. Kandydatka ma okazać, że model natury martwej zdoła w perspektywie poprawnie pojąć i naszkicować i że potrafi pole dekoracyjne prostymi kształtami zdobniczymi (np. stylizowanymi motywami roślinnymi) ze smakiem ozdobić. Rysunki należy wykonać w konturach.

§. 9.

Tematy prac klauzurowych wybiera krajowy inspektor szkół z pomiędzy większej liczby tematów przedłożonych mu przez nauczycieli klasy najwyższej. Ma on także prawo dania tematu nieproponowanego przez nauczyciela.

Przy tematach do tłumaczeń należy podać, jakie wskazówki i uwagi mają być dodane do proponowanego tekstu. Jeżeli inspektor te wskazówki zatwierdzi, w takim razie jest niemi nauczyciel fachowy związany i nie może wykraczać poza proponowane uwagi. Użycie słowników nie jest dozwolone. Tematy z matematyki należy przedkładać uporządkowane w grupach ze względu na czas wyznaczony do ich opracowania.

§. 10.

Grono nauczycielskie winno starać się o to, aby tematy prac piśmiennych podane były do wiadomości uczenie dopiero bezpośrednio przed rozpoczęciem opracowania i aby nadzór podczas pracy przeszkadzał używaniu jakichkolwiek niedozwolonych środków pomocniczych i wszelkiej nieuczciwości. W tym samym lokalu nie powinno pracować więcej jak 20 uczenie. Wychodzenie z lokalu podczas pracy piśmiennej winno być abiturjentkom dozwolane tylko w najkonieczniejszych wypadkach. Po ukończeniu wypracowania ma każda kandydatka oddać czystopis razem z konceptem i ewentualnie podyktowanym tekstem i bezzwłocznie klasę opuścić. Nauczyciel nadzorujący zapisuje w protokole czas trwania nadzoru, czas oddania każdego wypracowania, liczbę załączników i inne uwagi i spostrzeżenia.

Jeżeli kandydatka dopuści się jakiej nieprawidłowości przy pracy klauzurowej, sama odpisuje od drugiej lub innej pomaga, to winna być pociągnięta do odpowiedzialności w drodze dyscyplinarnej, na razie zaś usunięta od dalszego toku egzaminu. W razie powtórzenia się tego wykroczenia może kandydatka być dopuszczona do trzeciego terminu egzaminowego tylko za osobnem pozwoleniem Rady szkolnej krajowej. Na to postanowienie należy zwrócić uwagę kandydatek przed rozpoczęciem prac klauzurowych.

§. 11.

Każdą pracę klauzurową ma nauczyciel fachowy poprawić i opatrzyć cenzurą podług skali not i wręczyć dyrektorowi, który prace cenzurowane daje do przejrzenia innym członkom komisji egzaminacyjnej i innym przedstawicielom tego samego przedmiotu w zakładzie. Następnie przedkłada się je wraz z tabelą podającą wykaz cenzur i protokołem egzaminu piśmiennego inspektorowi krajowemu szkół. Cenzury z prac piśmiennych są tajemnicą urzędową i nie wolno ich podawać do wiadomości ani uczniom samym ani ich opiekunom.

§. 12.

Jeżeli cztery prace piśmienne kandydatki otrzymały cenzurę niedostateczną albo złą, to należy ją od dalszego toku egzaminu odsunąć i uważać jako reprobowaną.

To reprobowanie należy orzec w konferencyi wstępnej jako uchwałę komisji egzaminacyjnej.

§. 13.

Egzamin ustny, który z reguły odbywać się ma z końcem roku szkolnego, trwa przed południem od godziny 8—12, popołudniu od godziny 3—7 i to tak, że przed i popołudniu ma być jedna grupa abiturjentek zupełnie wyegzaminowana i wynik egzaminu kandydatkom bezpośrednio po uchwale komisji egzaminacyjnej ogłoszony. Ustne egzamina eksternistek mogą być podzielone na przed i popołudniu.

Komisja egzaminacyjna składa się z reguły z przewodniczącego krajowego inspektora szkół albo jego zastępcy, z dyrektora (dyrektorki) zakładu, ze wszystkich nauczycieli przedmiotów obowiązkowych uczących w klasie najwyższej i z nauczyciela historii naturalnej w klasie V-tej. Członkowie komisji muszą mieć kwalifikację do nauczania w klasach wyższych określoną w §. 5. prowizorycznego statutu (Reskr. Min. W. i O. z dnia 11. grudnia 1990 L. 34.551 Dz. R. M. Nr. 65). Nauczyciele religii mają być obecni przy egzaminach i mają głos na konferencji tylko, o ile to odnosi się do uczennic ich wyznania. Nauczycieli przedmiotów względnie obowiązkowych (drugiego języka krajowego) należy wzywać do składu komisji egzaminacyjnej tylko w tym wypadku, jeżeli są uczennice poddające się egzaminowi z tych przedmiotów (§. 7.).

Oprócz tych może Minister Oświaty mianować innych jeszcze członków komisji. Wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej obowiązani są bez przerwy być obecnymi przy egzaminie. Egzaminatorem każdego poszczególnego przedmiotu jest dotyczący nauczyciel zawodowy, wszelako przewodniczący lub ewentualnie przez Ministra oświaty delegowany komisarz ma prawo z należytem zachowaniem powagi egzaminującego nauczyciela brać udział w egzaminowaniu.

§. 14.

Przy ustnym egzaminie dojrzałości mogą być obecni: przedstawiciele władz miejskich i autonomicznych, kuratorzy i korporacyi, o ile do utrzymania zakładu się przyczyniają, których też dyrektor o terminie egzaminu zawiadomi, wreszcie na wyraźne żądanie (w wyjątkowych razach) także rodzice lub opiekunowie abiturjentek.

§. 15.

Przedmiotami egzaminu są: język wykładowy, język niemiecki, język francuski, geografia, historia, matematyka, fizyka, somatologia i język krajowy przewidziany w §. 7.

Jako cenzurę z nauki religii oznacza się średnią z not kursowych dwóch ostatnich lat, cenzurę z rysunków ustanawia komisya podług prac przedłożonych z ostatniego roku. Eksternistki mają się nadto poddać egzaminowi z religii, nauk przyrodniczych i rysunków w zakresie nauki udzielanej w tych przedmiotach w liceum.

Dyspenzy w żadnym przedmiocie egzaminu ustnego nie są dopuszczalne.

§. 16.

Przewodniczący oznacza porządek, w jakim ma się egzamin odbywać i czas trwania egzaminu z każdego przedmiotu.

O odpowiedziach uczenie spisuje jeden z nieegzaminujących nauczycieli protokół tabelaryczny a egzaminator kontroluje go.

§. 17.

Miarą wymagań stawianych przy piśmiennym i ustnym egzaminie, jak nie mniej miarą przy ocenie odpowiedzi abiturjentek ma być cel nauki wyznaczony dla liceów żeńskich w ogóle. Egzamin i ocena mają się nie ograniczać tylko do materiału naukowego klasy najwyższej ani też ten tylko materiał wysuwać na plan pierwszy, ale mieć na oku wykształcenie abiturjentki będące rezultatem całej nauki licealnej.

Wymagania z każdego przedmiotu określają następujące postanowienia:

I. Język wykładowy.

Abiturjentki mają w ciągu całego egzaminu okazać zupełną biegłość w wyrażaniu swych myśli w języku wykładowym, znajomość najważniejszych zjawisk literatury ojczystej, pogląd na rozwój literatury, przy znakomitszych autorach złotego okresu i czasów nowszych także najważniejsze daty biograficzne, wreszcie zdolność scharakteryzowania głównych rodzajów prozy i poezyi.

II. Język niemiecki.

Abiturjentki mają wykazać biegłość w wyrażaniu się w języku niemieckim w zakresie pojęć zdobytych w czasie nauki licealnej, pogląd na najważniejsze zjawiska w historii literatury niemieckiej w ogóle a niemiecko-austryackiej w szczególności, jak niemniej znajomość dat biograficznych najważniejszych pisarzy.

III. Języki nowożytnie.

Język francuski (drugi język krajowy). Abiturjentki winny umieć zdać sprawę z utworów czytanych w czasie nauki licealnej pod względem treści i formy; umieć także powinny ustęp nie zbyt trudny z autora znanego sobie z lektury szkolnej lub domowej, po krótkim namyśle na podstawie gruntowego zrozumienia zasad gramatycznych, bez znaczniejszej pomocy ze strony nauczyciela, przetłumaczyć poprawnie jak niemniej dawać wyczerpujące odpowiedzi na pytania w dotyczącym języku z zakresu treści i formy czytanego ustępu lub literacko-historycznych szczegółów również w tymże języku. W ogóle muszą abiturjentki wykazać pewną biegłość w mówieniu.

IV. Geografia.

Od kandydatek należy wymagać wiadomości o ukształtowaniu powierzchni ziemi pod względem fizycznym i politycznym, dokładnej znajomości geografii Austro-Węgier ze szczególnem uwzględnieniem stosunków kulturalnych i gospodarczych.

V. Historia powszechna.

Abiturjentki wykazać mają znajomość wielkich historycznych epok, ich następstwa i związku wzajemnego, stosunków kulturalnych najważniejszych narodów i państw, szczególnie zaś Monarchii Austro-węgierskiej, w ich wzroście i rozwoju, ze szczególnem uwzględnieniem momentów kulturalno-historycznych; muszą też kandydatki umieć odpowiedzieć na pytania o konstytucyi i administracyi Monarchii, zwłaszcza zaś Przedlitawii.

VI. Matematyka.

Abiturjentki mają okazać dokładną znajomość materiału naukowego przerobionego w sześcioklasowem liceum żeńskiem, zwłaszcza zaś biegłość w stosowaniu nabytych wiadomości do stosunków życia praktycznego. W planimetrii i stereometrii okazać mają zrozumienie najważniejszych prawideł i rozwiązywać prostsze zagadnienia dotyczące obliczenia powierzchni figur płaskich jak niemniej powierzchni i objętości ciał.

VII. F i z y k a.

Kandydatki mają wykazać się znajomością podstawowych zjawisk fizycznych i chemicznych, ich uzasadnienia na drodze doświadczalnej, znać winny najważniejsze pierwiastki i najczęstsze ich połączenia, okazać, że znane im są najważniejsze zjawiska natury i zużytkowanie sił natury w życiu praktycznem w zastosowaniu do nowożytnych urządzeń domowych i publicznych.

VIII. S o m a t o l o g i a.

Egzamin z somatologii ogranicza się do materiału naukowego przerobionego w klasie V-tej z uwzględnieniem higieny.

§. 18.

Cenzury z każdego przedmiotu ustanawia się na podstawie protokołu egzaminu, poczem następują obrady nad ogólnem wrażeniem egzaminu i uchwała co do dojrzałości kandydatki.

Przy głosowaniu ma każdy członek komisji z reguły tylko jeden głos; dyrektor ma wtedy dwa głosy, gdy spełnia zarazem funkcję egzaminatora a każdy egzaminator ma tyle głosów, ile przedmiotów w świadectwie osobno wymienionych reprezentuje.

Przyznanie patentu dojrzałości lub niedojrzałości może nastąpić tylko za zgodą przewodniczącego.

W przyznawaniu dojrzałości z odznaczeniem lub zwyczajnej dojrzałości i w odmawianiu dojrzałości obowiązują te same przepisy, co przy klasyfikacji rocznej przy udzielaniu stopnia celującego, pierwszego, drugiego lub trzeciego.

Jeżeli kandydatka w czasie ustnego egzaminu dojrzałości odstąpi nie wykazując żadnej faktycznej przeszkody, to komisja egzaminacyjna winna w tym wypadku, gdy na podstawie dotychczasowych wyników stwierdzono jej niedojrzałość, wypowiedzieć ostateczną swą uchwałę i zamieścić ją w protokole egzaminu.

Jeżeli kandydatka okazała niedostateczne odpowiedzi tylko w jednym przedmiocie, a ze względu na właściwość przedmiotu oczekiwać można, że kandydatka zdoła okazane braki uzupełnić w przeciągu dwóch miesięcy, to komisja może (nie wydając świadectwa z egzaminu) zezwolić jej na powtórzenie egzaminu z tego przedmiotu po upływie dwóch

miesiący. Egzamin ten ma się odbyć w tym zakładzie, w którym abiturientka przystępowała do egzaminu głównego.

Przy końcu obrad konferencyi odczytuje się protokół z cenzurami ze wszystkich przedmiotów i ogólną uchwałę co do dojrzałości abiturientek i podaje się do wiadomości egzaminowanym.

§. 19.

Na podstawie cenzur wpisanych do protokołu wystawia się kandydatkom uznanym za dojrzałe świadectwo dojrzałości.

W każdym świadectwie zamieszczony być winien: 1. dokładny rodowód abiturientki (miejsce urodzenia, kraj, dzień i rok urodzenia, wyznanie religijne), 2. wymienienie zakładów, w których swe studia odbyła, 3. średnia cenzura z jej zachowania się (obyczajów) w czasie dwóch ostatnich lat, 4. cenzury ze wszystkich przedmiotów egzaminu, oznaczone przy pomocy skali cenzur używanej w czasie klasyfikacji rocznej, wreszcie uchwała komisji egzaminacyjnej, czy i jak abiturientka odpowiedziała wymaganiom prawnym, czy i w jakim stopniu przyznaje się jej patent dojrzałości.

Oprócz tego mogą być cenzury z postępów abiturientek w przedmiotach nadobowiązkowych umieszczone w świadectwie dojrzałości, o ile one w tym roku szkolnym na tę naukę w najwyższej klasie regularnie uczęszczały i w przepisany zakresie wymaganiom odpowiadały. Świadectwa dojrzałości i protokoły mają podpisać wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej.

§. 20.

Abiturientki, które nie odpowiedziały prawnym wymaganiom, mogą na żądanie otrzymać świadectwo z egzaminu dojrzałości, w którym obok wyniku egzaminu oznaczony ma być termin, przed którego upływem kandydatka nie może być do powtórnego egzaminu dopuszczona.

Powtórzenie całego egzaminu nie jest dopuszczalne przed upływem roku i odbywać się ma z reguły w tym zakładzie, w którym kandydatka pierwszy egzamin składała.

Przy tym powtórnym egzaminie zachowują swoje znaczenie noty średnie uzyskane przy pierwszym egzaminie. Komisji egzaminacyjnej przysługuje nadto prawo uwolnienia kandydatki od egzaminu ustnego przy powtórnym egzaminie z każdego z tych przedmiotów, w których przy pierwszym egzaminie otrzymała stopień »bardzo dobry«. Zresztą ma kandydatka cały egzamin z innych przedmiotów powtórzyć.

§. 21.

Jeżeli i przy drugim egzaminie kandydatka nie uzyska świadectwa dojrzałości, to musi o dopuszczenie do dalszego egzaminu zwrócić się do Rady szkolnej krajowej. Czwarty egzamin nie jest dopuszczalny.

§. 22.

Jako taksę mają kandydatki przed rozpoczęciem egzaminu piśmienenego, jeżeli są uczenicami zakładu, złożyć po 12 koron, eksternistki po 36 koron. Uczenice uwolnione od opłaty szkolnej w całości lub w połowie są też w tym samym stosunku uwolnione od składania taksy egzaminacyjnej. Przy powtarzaniu egzaminu płacą wszystkie uczenice bez różnicy taksę w wysokości 12 koron.

Raz złożoną taksę zwraca się tylko wtedy, gdy kandydatka od egzaminu odstępuje.

Łączną kwotę taks egzaminacyjnych rozdziela się w ten sposób między nauczycieli i dyrektora, że nauczyciele pełniący funkcje egzaminatorów otrzymują tyle jej części, ile każdy z nich reprezentuje przedmiotów osobno w świadectwie wymienionych i w ilu z nich pełni funkcje egzaminatora, dyrektor zaś otrzymuje oprócz części należącej mu się jako egzaminatorowi osobną część jako dyrektor.

§. 23.

Po ukończeniu egzaminu dojrzałości należy wykaz reprobowanych kandydatek podać do wiadomości wszystkim tym liceom żeńskim, które posiadają prawo odbywania egzaminów dojrzałości.

- §. 24.

Zresztą mają mieć zastosowanie odpowiednie przepisy obowiązujące przy egzaminach dojrzałości w szkołach średnich.

§. 25.

Te postanowienia obowiązują od terminu egzaminacyjnego 1901/2.

Formularz dla liceów żeńskich.

L . . . . .

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI.

Liceum żeńskiego z prawem publiczności w . . . . .
 urodzona dnia . . . . . 18 . . . . . w . . . . .
 w . . . . . religii . . . . . (odbyte studia)
 zgłosiła się w miesiącu . . . . . 19 . . . . . do egzaminu dojrzałości przed
 podpisaną komisją egzaminacyjną po raz . . . . .

Na podstawie tego egzaminu wydaje się jej następujące świadectwo:

- a) Obyczaje: . . . . .
 b) Postępy w przedmiotach egzaminu:

Religia . . . . .
 Język polski (ruski, niemiecki) jako wykładowy . . . . .
 Język niemiecki . . . . .
 Język francuski . . . . .
 Język . . . . . (względnie-obowiązkowy) . . . . .
 Geografia . . . . .
 Historia powszechna . . . . .
 Matematyka . . . . .
 Fizyka . . . . .
 Sonatologia . . . . .
 Rysunki odręczne . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

Na podstawie tego wyniku przyznaje się kandydatce świadectwo dojrzałości

. . . . . dnia . . . . . 19 . . . . .

. . . . . Członkowie Komisji egzaminacyjnej:
 c. k. Inspektor krajowy. . . . .
 Przewodniczący Komisji egzaminacyjnej. . . . .

Dyrektor:
 . . . . .

O k ó l n i k

e. k. Rady szkolnej krajowej do wszystkich e. k. Rad szkolnych okręgowych i Rad szkolnych miejscowych względem popierania e. k. Sądów w sprawowaniu władzy nadopiekuńczej.

Za inicjatywą jednej z krajowych władz sądowych w państwie wydało Prezydium e. k. wyższego Sądu krajowego we Lwowie do wszystkich sądów swego okręgu rozporządzenie ze szczegółowemi wskazówkami, mającemi na celu sprowadzenie władzy nadopiekuńczej nad osobami pod opieką zostającymi, niedość ściśle dotąd przez sądy sprawowanej, na właściwe, dobru tych osób lepiej odpowiadające tory.

Między innemi zalecono w tem rozporządzeniu sądom powiatowym aby naczelników gmin, nauczycieli i duszpasterzy skłaniały do tego, by dochodzące do ich wiadomości przypadki nieprawidłowego sprawowania opieki przez opiekuna, bądź przez nadużycie władzy, bądź przez zaniedbanie obowiązków, podawały do wiadomości tych sądów w celu zarządzenia złemu. Informacyi tych winny sądy zasięgać zwłaszcza przy sposobności osobistego zetknięcia się ze wspomnianymi funkcjonaryuszami, a w danym razie drogą pisemną od Rad szkolnych miejscowych i Urzędów parafialnych.

Wyjaśnień w tej mierze mogą Rady szkolne miejscowe na podstawie znajomości stosunków i wiadomości uzyskanych od zarządów szkół udzielać szczególnie co do tego, czy i z jakim skutkiem sieroty uczęszczają do szkoły, czy pod względem dbałości o ich wychowanie, o ich porządek zewnętrzny, o ich zaopatrzenie w potrzebne przybory i t. p. opiekunowie wywiązują się należycie ze swych obowiązków, czy też nie zaniedbują ich w sposób przynoszący uszczerbek wychowaniu i wykształceniu pupilów, lub też nadużywają swej nad nimi władzy przekraczając granice karności domowej, odwodząc ich od uczęszczania do szkoły i t. d.

Przypominając przy tej sposobności z naciskiem nałożony na Rady szkolne miejscowe okólnikiem z 1. marca 1899 l. 1.428 obowiązek współdziałania z innemi władzami w ważnej sprawie zabezpieczenia przed zepsuciem młodzieży pozbawionej należytego dozoru ze strony rodziców lub opiekunów, poleca e. k. Rada szkolna krajowa, aby w szczególności władzom sądowym na ich żądanie lub z własnej inicjatywy przychodziły w pomoc w celu ułatwienia im wykonywania nadzoru nadopiekuńczego, o którym mowa.

Rzeczą Rad szkolnych okręgowych będzie po myśli końcowych ustępów przytoczonego okólnika mieć wspomnianą powinność Rad szkolnych miejscowych bacznie na oku, przestrzegając należytego jej dopełniania.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 14. listopada 1903.

Za c. k. Namiestnika

Plažek w. r.

L. 36.945.

O k ó l n i k

c. k. Rady szkolnej krajowej do Kierownictw wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w sprawie uregulowania frekwencji szkolnej.

Wydawszy nowy plan nauki dla szkół przemysłowych uzupełniających, c. k. Rada szkolna krajowa pragnie, aby wskazane w nim cele nauki zostały osiągnięte, a materiały naukowy poszczególnych przedmiotów, stosownie do czasu przeznaczanego na naukę, tudzież do przygotowania uczniów, wyczerpany.

Nie wątpiąc o szczerych chęciach i gorliwości Kierownictw oraz gron nauczycielskich, c. k. Rada szkolna krajowa nie wątpi zarazem o skuteczności ich pracy, musi wszakże wskazać na jedną przeszkodę, która tę pracę w wysokim stopniu utrudnia, a niekiedy nawet paraliżuje.

Jest nią nieregularna, częstokroć rażąco niedbała frekwencja szkolna, spadająca niekiedy nawet poniżej 50% ogólnej liczby uczniów, zapisanych do szkoły.

Dla zapobiegania tej nieprawidłowości powinny wszystkie do tego powołane czynniki współdziałać zgodnie i energicznie, wpływać na uczniów, ich rodziców i pracodawców, przeprowadzać ścisłą kontrolę, w danym zaś razie nie zaniedbywać i tych środków przymusowych, które podaje ustawa przemysłowa.

Najwięcej zdziałać tu mogą i powinni kierownicy szkół, do nich bowiem w pierwszym rzędzie należy dopilnowanie i uregulowanie tej ważnej i zasadniczej sprawy. Jakoż przyznać należy, że niektórzy kierownicy i pod tym względem zadanie swoje pojmują i spełniają rozumnie, energicznie i skutecznie. Jest jednak rzeczą nieodzowną, aby wszyscy kierownicy bez wyjątku przejęli się ważnością tego obowiązku

i spełniali go sumiennie a z poczuciem osobistej odpowiedzialności. W tym celu Rada szkolna krajowa przypomina najważniejsze w tej mierze postanowienia wzywając Kierownictwa, aby:

1. Dopilnowały każdego dnia wpisywania w dziennikach lekcyjnych liczby uczniów zapisanych i obecnych tudzież procentu uczniów obecnych;

2. obliczały dokładnie procent średniej frekwencji uczniów w każdym miesiącu i utrzymywały co do tego ścisłą ewidencję;

3. na podstawie tej ewidencji i szczegółowych zapisków w katalogach wysyłały upomnienia i przynaglenia do tych majstrów i pracodawców, którzy nie dopełniają obowiązku posyłania terminatorów do szkoły;

4. ewentualnie wykazy tych majstrów przedkładały Wydziałowi szkolnemu, w danym zaś razie władzy przemysłowej I. instancyi (Starostwu lub Magistratowi) w celu spowodowania przymusowego uregulowania frekwencji;

5. żądały corocznie od zwierzchności gminnych spisu terminatorów rzemieślniczych, obowiązanych do nauki w szkole przemysłowej uzupełniającej.

Żądając ścisłego wykonywania powyższych poleceń Rada szkolna krajowa oznajmia, że równocześnie zawiadamia o nich Wydziały szkolne i udaje się do c. k. Starostw tudzież do Magistratów miast Krakowa i Lwowa jako władz przemysłowych I. instancyi, celem zabezpieczenia Kierownictwom życzliwego i energicznego z ich strony poparcia, żywiąc nadzieję, że wspólnym a wytrwałym i konsekwentnym usiłowaniami powiedzie się doprowadzić frekwencję w szkołach przemysłowych uzupełniających do stanu normalnego.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 30. października 1903.

Za c. k. Namiestnika

Plažek w. r.

Wiadomości osobiste.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty posunął następujących profesorów państwowych szkół średnich do VII. klasy rangi:

Ks. Antoniego Hohechera w gimnazjum w Brzeżanach; Józefa Kozaka w gimnazjum w Jaśle; dr. Stanisława Kubisztala w gimnazjum I. w Kołomyi; Juliana Nasalskiego w gimnazjum II. w Kołomyi; Euzebiusza Szajdzickiego w gimnazjum

św. Jacka w Krakowie; ks. Antoniego Soświńskiego w gimnazjum III. w Krakowie; dr. Alfreda Jahnera i Romana Palmsteina w gimnazjum IV. we Lwowie; Augusta Mroczkowskiego w gimnazjum w Sanoku; Jana Sanockiego w gimnazjum w Złoczowie; Roberta Rischkę w I. szkole realnej we Lwowie; Jana Kobaka w szkole realnej w Tarnopolu.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty zamianował Józefa Tabora, zastępcę nauczyciela w c. k. III gimnazjum we Lwowie, prowizorycznym nauczycielem głównym w c. k. męskim seminarjum nauczycielskim w Rzeszowie.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty nadał Ludwikowi Bittnerowi, nauczycielowi kierującemu 4-klasowej szkoły ludowej męskiej im. Brodzińskiego w Bochni w uznaniu jego długoletniej wydatnej pracy w zawodzie nauczycielskim tytuł dyrektora.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła wybór:

Dr. Kazimierza Wyrzykowskiego na delegata Rady miejskiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Żółkwi;

Jana Reymana nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły w Przeworsku na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Przeworsku; Stanisława Knoppa nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Zawałowie na reprezentanta zaw. du nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Podhajcach;

Jana Soczyńskiego nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Dawidkowiecach na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Czortkowie;

dr. Eliasza Fischlera na reprezentanta religii izraelskiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała Ludwika Bienkowskiego i Erazma Lewickiego zastępcami nauczycieli w c. k. gimnazjum Franczka Józefa we Lwowie: a Włodzimierza Kowalskiego w II. szkole realnej we Lwowie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała w szkołach ludowych;

Teresę Strnadównę i Franciszkę Jirčikównę nauczycielkami 5-klasowej szkoły żeńskiej w Żolyni; Karolinę Debską nauczycielką 5-klasowej szkoły żeńskiej w Dobezycach; Maryę Popperównę nauczycielką 4-klasowej szkoły w Założcach starych; Antoninę Serkowską nauczycielką 2-klasowej szkoły w Albigowej.

Nauczycielami kierującymi szkół 2-klasowych:

Ignacego Kowalskiego w Kosinie; Józefa Szczurkiewicza w Podłężu; Hilarego Stronńskiego w Krowicy hołodowskiej.

Nauczycielami i nauczycielkami szkół 1-klasowych:

Jakóba Mroza w Biegonicach; Władysława Pawlika w Rzepienniku marcińszewskim; Paulinę Gudziównę w Równi; Józefa Wiecha w Rogóźnie; Aleksandra Babaka w Topolnicy.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła:

Józefa Szczepanika nauczyciela kierującego 5 klasowej szkoły w Dąbrowie na równorzędną posadę do 5-klasowej szkoły męskiej w Nowymtargu;

Maryę Piotrowską nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Borku fałęckim, przydzieloną do 5-klasowej szkoły w Dębnikach, na posadę stałej nauczycielki 5-klasowej szkoły w Dębnikach.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła w stan spoczynku:

Jakóba Nabaka nauczyciela kierującego w Wietlinie; Helenę Lewicką nauczycielkę w Skniłowie; Aleksandra Laskę nauczyciela w Miłoszowicach.

Z m a r ł :

Michał Dyrów nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Chociniu w okręgu kałuskim.

Budowa szkół.

C. k. Rada szkolna krajowa postanowiła orzeczeniem z dnia 13. listopada b. r. l. 42.320 budowę 2-klasowej szkoły w Koszlakach w okręgu zbaraskim przy pomocy zasiłku z funduszu szkolnego krajowego w myśl art. 9. ust. z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49. Dz. u. kr.

C. k. Rada szkolna krajowa udzieliła gminie Boniowice w okręgu dobromińskim bezprocentowej pożyczki w kwocie 2500 K na budowę szkoły.

Organizacya szkół.

C. k. Rada szkolna krajowa wyłączyła orzeczeniami z dnia 16. listopada 1903 l. 41.792 gminę Głębokę w okręgu samborskim z zakresu szkolnego w Felsztynie i zorganizowała osobną 1-klasową szkołę w Głębokiej;

l. 42.887 gminę Nowosiółki dydyńskie w okręgu dobromińskim z zakresu szkolnego w Kalwarii paclawskiej i zorganizowała osobną 1-klasową szkołę w Nowosiółkach dydyńskich.

C. k. Rada szkolna krajowa przekształciła orzeczeniami z dnia 16. listopada 1903 r.

l. 42.696 2-klasową szkołę w Baryszu w okręgu buczackim na 4-klasową;

l. 42.079 1-klasową szkołę w Petryłowie w okręgu tłumackim na 2-klasową;

l. 42.481 1-klasową szkołę w Woli rzędzińskiej w okręgu tarnowskim na 2-klasową.

Książki szkolne i naukowe.

C. k. Rada szkolna krajowa postanowiła zaliczyć książkę p. t. „L. German i K. Petelenz. Ćwiczenia niemieckie dla klasy drugiej szkół średnich. Wydanie 4. We Lwowie 1904. Nakładem K. S. Jakubowskiego“ w poczet książek, dozwolonych do użytku w szkołach średnich z językiem wykładowym polskim.

Cena egzemplarza 2 K 20 h.

C. k. Rada szkolna krajowa zwraca uwagę Dyrekcji szkół średnich na wydanie krytyczne dzieł Franciszka Zabłockiego p. t. „Pisma Franciszka Zabłockiego. Wydał dr. Bolesław Erzepki. Poznań 1903“. Dzieło powyższe nie zawiera komedii tego autora a nadaje się przede wszystkim do zbiorów biblioteki nauczycielskiej.

Konkursa.

a) ogłoszone po raz pierwszy:

Do L. 2.206. Z powodu stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego 5-klasową szkołą męską w Nowymtargu w drodze wymienionego wyżej przeniesienia, ogłoszony przez c. k. Radę szkolną okręgową w Nowymtargu w numerze 33. „Dziennika urzędowego“ konkurs z dnia 30. października l. 2.206 na tę posadę odwołuje się.

L. 2101. Celem stałego obsadzenia posady nauczyciela 1-klasowej szkoły w Czudłowicach z językiem wykładowym ruskim z poborami IV. klasy płac ogłasza c. k. Rada szkolna okręgowa w Rudkach konkurs.

Podania o tę posadę należy udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem swych władz przełożonych do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Rudkach do dnia 15. stycznia 1904.

Rudki, dnia 5. listopada 1903.

L. 1683. C. k. Rada szkolna okręgowa w Horodence ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

I. Z poborami III. klasy płac: Na posadę nauczyciela (lki) 2-klasowej szkoły mieszanej na przedmieściu „Kotykówka“ w Horodence.

II. Z poborami IV. klasy płac:

- a) Na posadę nauczyciela kierującego 2-klasową szkołą w Serafinicach.
- b) Na dwie posady nauczycieli 3-klasowej szkoły w Chocimierzu.
- c) Na dwie posady nauczycieli 4-klasowej szkoły mieszanej w Obertynie.
- d) Na posady nauczycieli (lek) w 2-klasowych szkołach: w Czernelicy, Czerniatynie, Czortowcu, Jasienowie, Poczyskach, Rakowcu i Serafinicach.
- e) Na posady samoistnych nauczycieli 1-klasowych szkół: w Dąbkach, Dalezowie, Podwerbcah, Semenówce i Wierzbowcah.

W szkołach w Chocimierzu i Obertynie jest język wykładowy polski w innych ruski.

Podania zaopatrzone w dokumenta służbowe, tabelę kwalifikacyjną i wykaz lat służby przedkładać należy za pośrednictwem swych władz przełożonych do dnia 15. stycznia 1904.

Horodenka, dnia 10. listopada 1903.

L. 1590. C. k. Rada szkolna okręgowa w Dąbrowie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich z polskim językiem wykładowym:

A) Z poborami III. klasy płac:

Na posady dwóch nauczycieli w 5-klasowej szkole mieszanej w Dąbrowie. Na jedną z tych posad będą mieć pierwszeństwo kandydaci z egzaminem wydziałowym z I. grupy, na drugą kandydaci z egzaminem wydziałowym z III. grupy.

B) Z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela kierującego w 2-klasowej szkole w Gręboszowie.

2. Na posady samoistnych nauczycieli w 1-klasowych szkołach: a) w Cwi-kowie, b) Delastowicach, c) Gorzycach, d) Laskówce chorążkiej, e) Nieczajnej, f) Odporyszowie, g) Pawłowie, h) Podlipiu, i) Smęgorzowie.

3. Na posady nauczycieli (lek) w 2-klasowych szkołach: w Bolesławiu, Gręboszowie, Mędrzechowie, Radgoszczy, Sikorzycach, Samocicach i Wietrzychowicach.

Podania należyce udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Dąbrowie najpóźniej do dnia 15. stycznia 1904.

Dąbrowa, dnia 17. listopada 1903.

L. 1531. C. k. Rada szkolna okręgowa w Brodach ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

A) Z polskim językiem wykładowym:

I. W szkołach 4-klasowych: 1. w Podkamieniu, 2. Toporowie z poborami IV. klasy płac.

II. W szkołach 1-klasowych: 1. w Hucie pieniackiej, 2. Milnie-Kamionka z poborami IV. klasy płac.

B) Z ruskim językiem wykładowym z poborami IV. klasy płac:

1. w Batyjowie, 2. Czystopadach, 3. Bordulakach, 4. Gajach smoleńskich, 5. Hołubicy, 6. Jaśniszczach, 7. Kutyszczach, 8. Kustyniu, 9. Milnie-Kras, 10. Nawkwaszy, 11. Panasówce, 12. Popowcach, 13. Seretcu, 14. Strzemileczu, 15. Tetylkowcach, 16. Uwinie, 17. Wysocku, 18. Zabłotcach, 19. Zagórze.

Ubiegający się o te posady mają wnieść podania należyce udokumentowane za pośrednictwem swych władz przełożonych do tutejszej c. k. Rady szkolnej okręgowej najpóźniej do dnia 15. stycznia 1904.

Brody, dnia 11. listopada 1903.

L. 1.361. C. k. Rada szkolna okręgowa w Podhajeach ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczycielskiej w 1-klasowej szkole ludowej w Siółku z językiem wykładowym ruskim z poborami IV. klasy płac.

Podania należyce udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do tutejszej c. k. Rady szkolnej okręgowej w terminie do 15. stycznia 1904 roku.

Podhaje, dnia 5. listopada 1903.

L. 2190. Celem stałego obsadzenia posady nauczycielki (ła) kierującej (ego) w szkole 4-klasowej żeńskiej w Stryju ogłasza się niniejszem konkurs z terminem do dnia 15. stycznia 1904.

Do posady tej przywiązane są pobory II. klasy płac, dodatek za kierownictwo i prawo do zajmowania wolnego mieszkania w budynku szkolnym.

Od kandydatek (tów) wymaga się kwalifikacji do szkół ludowych pospolitych z językiem wykładowym polskim i uzdolnieniem do naucezania języka niemieckiego.

Podania należyte udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stryju.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Stryj, dnia 14. listopada 1903.

L. 1374. Niniejszem ogłasza c. k. Rada szkolna okręgowa w Łańcucie konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad:

1. Posady nauczyciela religii rzym. kat. 5-klasowej szkoły męskiej w Łańcucie z obowiązkiem udzielania nauki religii także w szkołach wiejskich a mianowicie Soninie, Woli małej i Dębiniu.

2. Posady nauczyciela religii rzym. kat. 5-klasowej szkoły żeńskiej w Łańcucie z obowiązkiem udzielania nauki religii także w szkołach wiejskich a mianowicie w Woli dalszej, Głuchowie i Dąbrówkach.

3. Posady nauczyciela religii rzym. kat. 5-klasowej szkoły żeńskiej w Leżajsku z obowiązkiem udzielania nauki religii także w szkołach wiejskich w Staremieście i Przechojcu.

Do posad tych przywiązane są pobory III. klasy płac z uwzględnieniem postanowienia §. 4. ust. z dnia 22. czerwca 1899 Nr. 81. Dz. u. kr.

4. Posady nauczyciela religii rzym. kat. 5-klasowej szkoły męskiej w Żołyńi z obowiązkiem udzielania nauki religii także w szkole 5-klasowej żeńskiej w Żołyńi z poborami IV. klasy płac z uwzględnieniem postanowienia §. 4. ustawy z dnia 22. czerwca 1899 Nr. 81. dz. u. kr.

O posady nauczycieli religii w Łańcucie, Leżajsku i Żołyńi mogą się ubiegać kanonicznie ordynowani świeccy i zakonnici kapłani, przyczem nadmieniam się, że posad tych nie można zajmować równocześnie z posadą duszpasterską i że na na koszt podróży wyznaczono dla każdej ze szkół po za siedzibą nauczycieli religii położonych stałe odpowiednie ryczałty.

5. Trzy posady nauczycieli w 5-klasowej szkole męskiej w Żołyńi z poborami IV. klasy płac i 10% dodatkiem na mieszkanie. Pierwszeństwo zastrzega się kandydatom z egzaminem wydziałowym.

6. Dwie posady nauczycielek w 5-klasowej szkole żeńskiej w Żołyńi z poborami IV. klasy płac i 10% dodatkiem na pomieszkanie. Pierwszeństwo zastrzega się kandydatkom z egzaminem wydziałowym.

7. Posady nauczycieli samoistnych w 1-klasowych szkołach: w Białobrzegach II, Jelny, Zalesiu z poborami IV. klasy płac i wolnem mieszkaniem ewentualnie odpowiedniem relutum na mieszkanie.

8. Posady nauczycieli (lek) niesamoistnych w 2-klasowych szkołach ludowych: w Brzyskowoli, Handzlówce, Hussowie, Woli dalszej, Woli żarczyckiej, Wysokiej. We wszystkich szkołach jest język wykładowy polski.

Podania należyście udokumentowane zaopatrzone w tabelę kwalifikacyjną i wykaz lat służby lub dekret wymiaru wkładok emerytalnych wnosić należy za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Łańcucie najpóźniej do dnia 15. stycznia 1904.

Łańcut, dnia 14. października 1903.

L. 1508. C. k. Rada szkolna okręgowa w Myślenicach ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

I. Na posadę nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły męskiej w Myślenicach z poborami III. klasy płac. Pierwszeństwo będzie miał kandydat z egzaminem wydziałowym.

II. Na dwie posady nauczycieli w 4-klasowej szkole w Sułkowicach.

III. Na posadę nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Głogoczowie.

IV. Na posady nauczycieli (lek) 2-klasowych szkół ludowych: w Bienkówce, Bystrej, Jachówce, Łętowni, Pcimiu, Sidzinie i Toporzysku.

V. Na posady nauczycieli samoistnych w 1-klasowych szkołach w Jasienicy, Górnej Wsi i Słonnem.

Do posad pod II, III, IV i V przywiązane są pobory IV. klasy płac a wszędzie jest język wykładowy polski.

Kompetenci o posady w szkole 4-klasowej w Sułkowicach mają posiadać kwalifikację do udzielania języka niemieckiego w szkołach ludowych z polskim językiem wykładowym.

Podania należyście udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem swych przełożonych władz szkolnych do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Myślenicach do dnia 15. stycznia 1904.

Myślenice, dnia 30. października 1903.

---

b) ogłoszone po raz drugi:

L. 560/pr. Celem obsadzenia posady nauczyciela historyi i geografii w c. k. szkole realnej w Sniatynie ogłasza się konkurs.

Do tej posady przywiązane są pobory określone ustawą z 19. września 1898 Dz. p. p. Nr. 173.

Kompetenci mają wnieść podania, zaopatrzone w potrzebne dokumenty, za pośrednictwem swej władzy przełożonej do Prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej najpóźniej do dnia 5. grudnia 1903.

Suplenci, posiadający zupełną kwalifikację nauczycielską, którzy pragną aby ich służba w charakterze zastępców nauczycieli była im policzona do stabilizacji i przyznania dodatków pięcioletnich, mają wykazać w tabeli kwalifikacyjnej jak najdokładniej, podając daty i liczby dekretów, od którego czasu, jak długo i w jakiej liczbie godzin pełnili z zupełną kwalifikacją obowiązki nauczycielskie.

Kompetenci w wieku popisowym mają wykazać, czy uczynili już zadość obowiązкови służby wojskowej.

Z Prezydium e. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 10. listopada 1903.

L. 41.601. Niniejszem ogłasza się konkurs na posadę dyrektora e. k. męskiego seminaryum nauczycielskiego w Sokalu w VII. klasie rangi służbowej.

Z tą posadą połączone są pobory i korzyści służbowe unormowane ustawą z 19. września 1898 Nr. 174 Dz. u. p.

Ubiegać się o nią mogą nauczyciele główni e. k. seminaryów nauczycielskich, profesorowie szkół średnich lub e. k. inspektorowie szkolni okręgowi, mogący wykazać się znajomością obu języków krajowych, które są językami wykładowymi w rzezonem seminaryum nauczycielskiem i dowodami odbycia wyższych studyów (uniwersyteckich lub politechnicznych) tudzież kwalifikacyą nauczycielską dla szkół średnich, ewentualnie dla szkół wydziałowych.

Kandydaci ubiegający się o tę posadę winni wnieść podania zaopatrzone we wszystkie dokumenta służbowe i w prawidłowo wypełnioną tabelę kwalifikacyjną do Prezydium e. k. Rady szkolnej krajowej na ręce przełożonych Dyrekeyi względnie Rad szkolnych okręgowych najpóźniej do 15. grudnia 1903.

Zebrane podania przedłożą Dyrekeye szkół średnich i seminaryów nauczycielskich względnie Rady szkolne okręgowe do dnia 20. grudnia b. r. po należytem wypełnieniu tabel kwalifikacyjnych.

Z e. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 4. listopada 1903.

L. 2017. Celem stałego obsadzenia opróżnionych posad nauczycielskich w okręgu szkolnym chrzanowskim ogłasza się niniejszem następujący konkurs:

A) Z poborami III. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela religii rzym. kat. w szkołach ludowych 5-klasowej męskiej i 5-klasowej żeńskiej w Chrzanowie.

2. Na taką samą posadę w 5-klasowej szkole żeńskiej w Jaworznie z obowiązkiem udzielania nauki religii rzym. kat. także w 4-klasowej szkole w Szczakowej „na Piasku“ i w 2-klasowej szkole w Szczakowej-Wsi jako do parafii rzym. kat. w Jaworznie należących.

3. Na posadę nauczyciela religii mojżeszowej w szkołach ludowych 5-klasowej męskiej i 5-klasowej żeńskiej w Chrzanowie.

O posady nauczycieli religii rzym. kat. mogą się ubiegać tylko kanonicznie ordynowani świeccy lub zakonni kapłani, którzy w razie zamianowania nie będą mogli zajmować posady duszpasterskiej, zaś o posadę nauczyciela religii mojżeszowej kandydaci, którzy ukończyli szkołę rabinów i złożyli egzamin na rabina z dobrym skutkiem, lub też, którzy mają kwalifikacyę na nauczycieli szkół ludowych a posiadają kwalifikacyę do udzielania nauki religii izraelskiej.

B) Z poborami IV. klasy płac:

1. Na posady kierujących nauczycieli: a) w 4-klasowej szkole w Sierszy b) w 2-klasowej szkole w Byczynie; c) w 2-klasowej szkole w Dąbrowie.
2. Na dwie posady nauczycieli 4-klasowej szkoły w Sierszy:
3. Na posady nauczycieli samoistnych w szkołach 1-klasowych w Brzozince, Jankowicach i Zagórze.
4. Na posady nauczycieli (lek) w 2-klasowych szkołach ludowych w Brodłach, Jeleniu i Siedleu.

Kompetenci o posadę nauczyciela kierującego i nauczycieli w 4-klasowej szkole w Sierszy mają się wykazać uzdolnieniem do udzielania nauki języka niemieckiego w szkołach więcejklasowych.

Ubiegający się o powyższe posady mają wnieść należycie udokumentowane prośby (w razie ubiegania się o kilka z powyższych posad osobne podanie co do każdej posady) za pośrednictwem swych przełożonych władz szkolnych do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Chrzanowie do dnia 31. grudnia 1903.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Chrzanów, dnia 12. października 1903.

L. 2894. Celem stałego obsadzenia posad nauczycielskich ogłasza się niniejszem konkurs:

1. W 1-klasowej szkole w Rudzach posada nauczyciela samoistnego.
2. W 2-klasowej szkole w Leńczach posada nauczyciela (lki) z wolnem mieszkaniem.

Do posad tych przywiązane są pobory IV. klasy płac. Język wykładowy polski.

Należycie udokumentowane podania wnosić należy za pośrednictwem władz przełożonych do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Wadowicach do dnia 31. grudnia bieżącego roku.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Wadowice, dnia 21. października 1903.

L. 566. Dyrekcya Zakładu sierót i ubogich fundacyi Stanisława hr. Skarbka w Drohowyżu, poczta Mikołajów nad Dniestrem, ogłasza konkurs na posadę nauczyciela młodszego dla szkoły 6-klasowej męskiej i szkoły rzemiosł z płacą 1200 koron rocznie, pomieszkaniem i opałem.

Kandydaci którzy wykazą się egzaminem do szkół wydziałowych z grupy matematyczno-przyrodniczej mają pierwszeństwo.

Po roku prowizorycznej służby może nastąpić stabilizacya z przyznaniem prawa do pięcioleci i emerytury.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem swej przełożonej władzy do 15. grudnia b. r.

Objęcie posady nastąpić musi 1. lutego 1904.

Drohowyże, dnia 20. października 1903.

L. 1501. C. k. Rada szkolna okręgowa w Kosowie ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie :

I. Na posady nauczycieli religii rzym. i gr. kat. w szkołach 6-klasowych męskiej i żeńskiej w Kutach i w szkole 5-klasowej mieszanej w Kosowie z poborami III. klasy płac. O posady powyższe mogą ubiegać się ordynowani księża świeccy lub zakonni.

II. Na posadę kierownika i jednego nauczyciela w 4-klasowej szkole mieszanej w Pistyniu.

III. Na dwie posady nauczycieli w szkole 4-klasowej mieszanej w Kobakach.

IV. Na posady nauczycieli (lek) w szkołach 2-klasowych w Dołhopolu i Kosmaczu.

V. Na następujące posady nauczycielskie w szkołach 1-klasowych : 1. w Babinie, 2. Białoberezce, 3. Fereskuli, 4. Hryniawie, 5. Krasnoili, 6. Roźnie małym, 7. Roźnie wielkim i 8. Uścierykach.

Od kompetentów pod II. i III. wymaga się uzdolnienia do uczenia języka niemieckiego.

Do posad pod II., III., IV. i V. przywiązane są pobory IV. klasy płac.

W szkołach wymienionych pod I. i II. jest język wykładowy polski, we wszystkich innych ruski.

Podania należyce udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kosowie do dnia 31. grudnia 1903.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kosów, dnia 26. października 1903.

L. 885. C. k. Rada szkolna okręgowa w Czortkowie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad :

I. Na posady kierowników szkół 2-klasowych z poborami IV. klasy płac i wolnem mieszkaniem : 1. w Połowcach, 2. Szmańkowiecach, 3. Uhryniu. Językiem wykładowym w Szmańkowiecach jest język polski w innych ruski. Prawo prezenty w Połowcach wykonuje właściciel obszaru dworskiego.

Udokumentowane podania wnieść należy za pośrednictwem swej władzy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Czortkowie do dnia 31. grudnia 1903.

Czortków, dnia 18. października 1903.

L. 1574. C. k. Rada szkolna okręgowa w Mościskach ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich :

A) Z poborami III. klasy płac :

1. Na drugą posadę nauczyciela religii rzym. kat. dla szkół ludowych 6-klas. męskiej i żeńskiej w Mościskach, z obowiązkiem udzielania nauki religii także w innych szkołach ludowych w gminach należących do parafii rzym. kat. w Mościskach. O posadę tę mogą się ubiegać tylko kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni, przyczem nadmieniam się, że nie można jej zajmować równocześnie z posadą duszpasterską.

2. Na posadę nauczyciela szkoły 6-klasowej męskiej w Mościskach. Kompetenci mają się wykazać uzdolnieniem do udzielania nauki języka niemieckiego.

3. Na posadę nauczycielki szkoły 6-klasowej żeńskiej w Mościskach. Kompetentki mają się wykazać uzdolnieniem do uczenia języka niemieckiego jako przedmiotu. Kandydatki z egzaminem wydziałowym z grupy II. będą miały pierwszeństwo.

B) Z poborami III. klasy płać:

1. Na posadę nauczyciela samoistnego 1-klasowej szkoły w Dołhomosćiskach (z klasą nadetatową).

W szkole w Dołhomosćiskach jest język wykładowy ruski, w innych polski.

Podania należycie udokumentowane należy wносить za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Mościskach najpóźniej do dnia 31. grudnia 1903.

Mościska, dnia 22. października 1903.

L. 2198. C. k. Rada szkolna okręgowa w Husiatynie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

I. Posad nauczycieli religii rzymsko-katolickiej dla szkół ludowych 4-klasowej męskiej połączonej z dopełniającym kursem rolniczym i 4-klasowej żeńskiej w Chorostkowie, 5-klasowej męskiej i 6-klasowej żeńskiej w Husiatynie i 5-klasowej męskiej i 5-klasowej żeńskiej w Kopyczyńcach z poborami w Husiatynie III. klasy, a w Chorostkowie i Kopyczyńcach IV. klasy płać z uwzględnieniem postanowienia §. 4. ustawy z dnia 22. czerwea 1899, Nr. 81. Dz. ust. i rozp. kraj.

II. Posad nauczycieli religii grecko-katolickiej dla szkół ludowych w Chorostkowie i Kopyczyńcach z poborami IV. klasy płać z uwzględnieniem postanowienia §. 4. ustawy z dnia 22. czerwea 1899, Nr. 81. Dz. ust. i rozp. kraj.

III. Posad nauczycieli religii mojżeszowej dla szkół ludowych w Chorostkowie i Kopyczyńcach z poborami IV. klasy płać.

IV. Posady nauczyciela kierującego pięcioklasowej szkoły męskiej w Kopyczyńcach.

V. Czterech posad nauczycieli pięcioklasowej szkoły męskiej w Husiatynie.

VI. Czterech posad nauczycieli pięcioklasowej szkoły męskiej w Kopyczyńcach.

VII. Dwóch posad nauczycieli czteroklasowej szkoły męskiej w Chorostkowie, połączonej z dopełniającym kursem rolniczym.

VIII. Jednej posady nauczycielki czteroklasowej szkoły żeńskiej w Chorostkowie.

IX. Posad nauczycieli (lek) szkół dwuklasowych 1) w Czabarówce, 2) Czarnokońcach małych, 3) Czarnokońcach wielkich, 4) Hadyńkowcach, 5) Howiłowiu wielkim, 6) Jabłonowie, 7) Kociubińcach, 8) Kociubińczykach, 9) Krogulecu, 10) Krzyweńkiem, 11) Liczkowcach, 12) Niżbogu nowym, 13) Postołówce, 14) Probużnej, 15) Sidorowie, 16) Tłusteńkiem, 17) Wasylkowcach.

X. Posad samoistnych nauczycieli szkół jednoklasowych: a) w Bosyrach, i b) w Wierzechowcach.

Do posad pod V. przywiązane są pobory III. a do wszystkich innych pobory IV. klasy płać.

Do posady pod IV. jest przywiązane wolne pomieszkanie w budynku szkolnym, dodatek za kierownictwo w rocznej kwocie 100 kor. tudzież użytek z 7 morgów pola.

Do posad pod X. jest przywiązane wolne mieszkanie w budynku szkolnym, użytek z jednego morga pola a nadto do płacy na tych posadach wlicza się dochód ze zboża w Bosyrach w kwocie 131 kor. 29 hl., w Wierzchowcach w kwocie 94 kor. 85 hl.

W szkołach pod I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., 1., 8., 11. i X. b. jest język wykładowy polski, we wszystkich innych język ruski.

O posady pod I. i II. wymienione mogą się ubiegać tylko kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni, przyczem się nadmienia, że posad tych nie można zajmować równocześnie z posadą duszpasterską.

O posady pod III. mogą się ubiegać kandydaci, którzy ukończyli szkołę rabinów i złożyli egzamin na rabina z dobrym postępem lub którzy posiadają kwalifikację na nauczycieli szkół ludowych i przepisaną kwalifikację do udzielania nauki religii swego wyznania.

O posady pod IV., V. i VI. mogą się ubiegać kandydaci, posiadający kwalifikację do szkół więcejklasowych, pierwszeństwo jednak będą mieli kandydaci, posiadający egzamin do szkół wydziałowych.

Ubiegający się o posady pod VII. i VIII. winni posiadać kwalifikację do szkół ludowych pospolitych z językiem wykładowym polskim i uzdolnienie do nauczania języka ruskiego i niemieckiego jako przedmiotu, nadto co do posad pod VII. pierwszeństwo mieć będą kandydaci posiadający uzdolnienie do udzielania nauki zręczności.

Wreszcie ubiegający się o posady pod IX. i X. winni posiadać kwalifikację do szkół ludowych pospolitych z językiem wykładowym polskim i ruskim z wyjątkiem posad w Czabarówce, Kociubińczykach, Liezkowcach i Wierzchowcach, na które wystarczy kwalifikacja z językiem wykładowym polskim wraz z uzdolnieniem do nauczania języka ruskiego jako przedmiotu.

Podania należyście udokumentowane i ostemplowane należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Husiatynie do dnia 31. grudnia 1903.

Husiatyn, dnia 11. września 1903.

L. 2.154. C. k. Rada szkolna okręgowa w Wieliczce ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich w szkołach z językiem wykładowym polskim.

A) Nauczycieli religii rzym. kat. z poborami II. klasy płac w szkole 4-klasowej męskiej w Wieliczce a z poborami IV. klasy płac w szkole 4-klasowej w Bierzanowie i 4-klasowej w Gdowie, z obowiązkiem nauczania także w innych szkołach należących do parafii w Bierzanowie względnie w Gdowie.

O te posady mogą kompetować tylko kanonicznie ordynowani świeccy lub zakonni kapłani a nie mogą ich zajmować równocześnie z posadą duszpasterską.

B) Z poborami II. klasy płac:

Na posadę nauczyciela w szkole 4-klasowej męskiej w Wieliczce, z uzdolnieniem do nauczania języka niemieckiego i śpiewu.

C) Z poborami III. klasy płac:

Na posady dwóch nauczycieli w szkole 5-klasowej męskiej w Dobzycach. Pierwszeństwo zastrzeżone posiadającym patent nauczycielski³ do szkół wydziałowych dla przedmiotów I. i III. grupy.

D) Z poborami IV. klasy płac:

a) Na posady nauczycieli kierujących w szkołach 2-klasowych w Zakliczynie i Raciechowicach.

b) nauczycieli samoistnych w szkołach 1-klasowych: w Byszycach, Czasławiu, Czechówce, Glichowie, Grajowie, Kawcu, Kawkach, Poznachowicach górnych, Stryzowej, Węglówce, Węgrzeczach wielkich, Winiarach, Zagórz i Zręczycach z prawem zajmowania wolnego pomieszczenia lub odpowiedniego relutun.

c) nauczycieli lub nauczycielek w szkołach 2-klasowych mieszanych w Krzesławicach, Łazanach, Raciechowicach i Zakliczynie.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem przełożonej władzy w terminie do końca grudnia b. r.

Wieliczka, dnia 29. października 1903.

L. 1603. C. k. Rada szkolna okręgowa w Złoczowie ogłasza niniejszem konkurs:

A) Z poborami II. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela religii możeszowej w 3-klasowej szkole wydziałowej męskiej, połączonej z 4-klasową pospolitą w Złoczowie, z obowiązkiem udzielania tej nauki także w 3-klasowej szkole wydziałowej żeńskiej, połączonej z 4-klasową pospolitą w Złoczowie.

B) Z poborami III. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela 4-klasowej szkoły mieszanej w Pomorzanych. Posada ta zastrzeżona dla mężczyzn.

C) Z poborami IV. klasy płac:

1. Na dwie posady nauczycieli 4-klasowej szkoły mieszanej w Gologórach.
2. Na posady nauczycieli (lek) 2-klasowych szkół mieszanych 1. w Bełcu, 2. Bortkowie, 3. Kniażem, 4. Lackiem wielkiem, 5. Olszaniec, 6. Ożydowie, 7. Skwarzawie i 8. Uszni.

3. Na posady nauczycieli szkół 1-klasowych: w Białogłowach, w Boniszynie, Bolożynowie, Daniłowcach, Harbuzowie, Hukałowcach, Iwaczowie, Jarosławicach, Jezierzance, Juśkowicach, Koropen, Kropiwniej, Kutkorzu, Nesterowcach, Olejowie, Ostrowczyku polnym, Poczapach, Podhajczykach, Rozhadowie, Rozważu, Rykowie, Strutynie, Trościańcu małym, Urlowie, Zakomarzu, Zarudziu, Żukowie,

Językiem wykładowym w Złoczowie, Pomorzanych, Gologórach, Uszni, Kutkorzu, Nesterowcach, Olejowie i Rozważu jest język polski, we wszystkich innych wyżej wymienionych szkołach język ruski.

O posadę nauczyciela religii mojżeszowej ubiegać się mogą kandydaci, którzy ukończyli szkołę rabinów i złożyli egzamin na rabina z dobrym postępem, lub też którzy mają kwalifikację na nauczycieli szkół wydziałowych, a posiadają kwalifikację przepisaną do udzielania religii izraelskiej.

Od kompetentów ubiegających się o posady pod B. i C. 1. wymaga się patentu kwalifikacyjnego do szkół ludowych pospolitych i uzdolnienia do udzielania nauki języka niemieckiego.

Kompetenci (tki) ubiegający się o posady pod B. 2. i 3. winni się wykazać egzaminem kwalifikacyjnym do szkół ludowych pospolitych.

Podania należyście udokumentowane wnosić należy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Złoczowie w terminie do 15. grudnia 1903.

Złoczów, dnia 9. października 1903.

Ogłoszenia.

„Gazeta Lwowska“ dla szkół ludowych i nauczycieli kosztuje 2 K miesięcznie. Płacący prenumeratę z góry półrocznie otrzymują *Przewodnik naukowy* gratis.

Zarządy tych szkół ludowych, którym z powodu mylnego adresu Dziennik doręczany bywa nieregularnie albo przez niewłaściwy urząd pocztowy, powinny podać w formie zwykłej reklamacyi Administracyi Dziennika swój dokładny adres. Reklamacye w otwartych kopertach i zaopatrzone na kopercie napisem „Reklamacya“ wolne są od opłaty pocztowej.

Reklamacyi adresować należy do Administracyi „Dziennika urzędowego“ c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, gmach c. k. Namiestnictwa.

Zwraca się uwagę Zarządów szkół, otrzymujących „Dziennik urzędowy“, że:

1. przy reklamacyach z powodu nieotrzymania numeru Dziennika wymieniać należy zawsze wyraźnie okręg, do którego szkoła należy i ostatnią pocztę;
2. że nie należy reklamować nieotrzymanego numeru wcześniej jak w dwa tygodnie po ukazaniu się poprzedniego, gdyż Dziennik wychodzi każdego tygodnia o tyle tylko, o ile nie brakuje materiału na wypełnienie go.

Zalecone reskryptem c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 16. sierpnia 1900 l. 16.589 Dzienniki lekcyjne oprawne, na cały rok szkolny obliczone, a układem zastosowane do wszelkich kategorii szkół ludowych i wydziałowych są do nabycia u wydawcy, dr. Karola Falkiewicza we Lwowie, ulica Blacharska l. 1. lub w sklepie, Rynek l. 44.

Na składzie c. k. Wydawnictwa książek szkolnych *w gmachu c. k. Namiestnictwa* są oprócz podręczników szkolnych w ruskim języku jeszcze następujące wydawnictwa do nabycia:

1. Wzory rysunkowe A. Stefanowicza. Cena egzemplarza oprawnego w płótno 2 K.

2. Wzory rysunkowe W. Kłapkowskiego serya I. Cena jednego nienaklejonego egzemplarza (30 tablic) 3 K. — Serya II. 4 K.

3. Stefanowicz A., Nauka rysunku elementarnego z modelu. Cena egz. opr. w płótno 2 K 40 h.

4. Zbiór okólników i rozporządzeń zasadniczych c. k. Rady szkolnej krajowej, (Tom I. wyczerpany). Tom II. 3 K.

5. Zawiadomienia szkolne w ruskim języku dla szkół typu niższego i wyższego tudzież dla szkół ćwiczeń. Cena 1 libry składającej się z 50 egzemplarzy 80 h.

Wydawnictwa powyższe nabywać można po poprzednim nadesłaniu przypadającej należności.

Nakładem funduszu szkolnego krajowego.

Z drukarni Władysława Łozińskiego we Lwowie, pod zarządem J. Niedopada.